

BULTENO

DE LA GERMANA ESPERANTA FERVOJISTA ASOCIO

Organ der Vereinigung deutscher Eisenbahner-Esperantisten im Bundesbahn-Sozialwerk

Numero 1 · Januaro/Februaro 1962

POZITIVA PERSPEKTIVO

En 1954 aperis libro de d-ro Paul Schmidt, la rektoro de la lingva kaj interpretista instituto en München, kun la titolo „Lingvojn lerni, kial kaj kiel?“. Kiu okupas sin pri la lernado de alia lingvo, al kio apartenas la Internacia Lingvo Esperanto, trovas en tiu libro interesajn spertojn kaj konsilojn. Sed kio interesas pli multe nin germanajn fervojistojn estas, ke tuta paĝo estas dediĉita al Esperanto interne de la Germana Federacia Fervojo. La aŭtoro estis demandinta la ĉefadministracion pri la lingva problemo. La respondo supozeble surprizis lin, ĉar ĝi enhavis mallonge, ke la scipovo de Esperanto estas dezirinda. Sekve de tiu neatendita respondo la aŭtoro ne sciis alie ol moke deziri aŭtogramon de la unua pasaĝero, kiu alparolas konduktoron esperantlingve kaj ricevos kontentigan respondon.

Nuntempe d-ro Schmidt povus disponi pri grandskala kolekto je aŭtogramoj de personoj, kiuj de tiu tempo konversaciis kun fervojistoj en la Internacia Lingvo. Ni rememoru ekz. pri la ĉiam okupita informejo de la Federacia Fervojo okaze de la UE-kongreso 1958 en Mainz aŭ de la SAT-kongreso 1959 en Dortmund. Sennombraj estas la interŝanĝo de paroloj, leteroj kaj presaĵoj pri fervojaj aferoj je aliaj okazoj. Dekmiloj da esperantlingvaj fervojaj varbiloj trovis sian vojon al ĉiuj kontinentoj. La eldonkvanto de la esperantigita parto de la horarlibro trapasis de 1953 2750000, kredeble la plej granda kvanto en Esperantlingvio. La Dokumenta Servo de la Germana Federacia Fervojo montris sian intereson pri la fakprelegoj prezentitaj okaze de niaj IFEF-kongresoj kaj envicigis ilin laŭ la dokumenta klasifiko. Evidenta pruvo de la praktika uzado de Esperanto!

Kompreneble ne mankis atakoj kaj malfacilaĵoj. Kelkfoje bulvardaj gazetoj moke taksis superflua

la aplikon de Esperanto en la horartekstoj. Ankaŭ Interlingvistoj provis konvinki la fervojan ĉefadministracion, ke Esperanto elmodiĝis samkiel la vaporlokomotivo. La sinteno de multaj altranguloj rilate Esperanton restis plej ofte negativa, superstiĉa aŭ almenaŭ retena. Sed aliaflanke kelkiuj eminentuloj fariĝis toleremaj kaj objektivaj. Multaj deklaris sin pretaj subteni morale nian laboron. Tiurilate multe helpis la kreskanta reputacio de niaj jarkunvenoj.

La Fervoja Sociala Organizo, en kies kadro laboras nia asocio, bone konas la kriterion de la

Listo de la estraranoj kaj distrikta komisiitoj de GEFA

Prezidanto: Gießner, Joachim, BOI, Bf Elze/Hann. 949/852/31, Elze, Bahnhof. — **Sekretariino:** Kruse, Elfriede, BOS, Sozialamt Ffm, 955/2759, Frankfurt (M), Schweizer Str. 104. — **Redaktoro:** Barnickel, Wilhelm, BOI, Tarifamt Ffm, 955/5601, Frankfurt (M), Tiroler Str. 2. — **Kasisto:** Denk, Otto, BAmtn, Prüfungsamt bei der BD Ffm, 953/1520. — **Terminaro:** Ritterspach, Gernot, BI, Bf Heidelberg Hbf, 953/899/322. — **Konsilanto:** Dr. Lang, Wilhelm BAmtn, Prüfungsamt bei der BD Ffm, 955/1510.

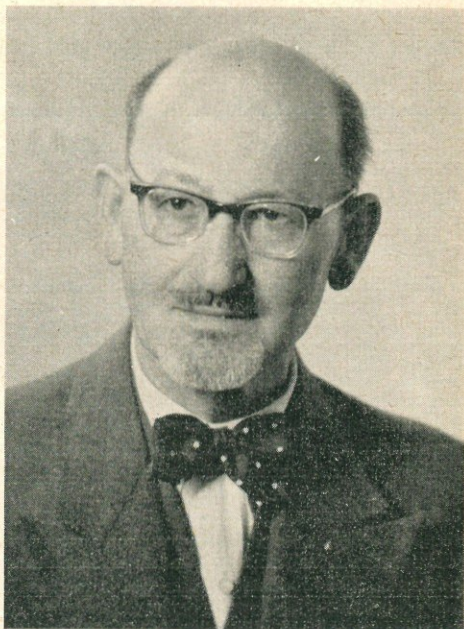
Augsburg: Barmaneter, Hans, BAss, Bf Memmingen. — **Essen:** Schnetzer, Alfred, BAmtn, Bf Hamm (Westf), 944/807/391. — **Frankfurt:** Dr. Lang, Wilhelm, BAmtn, Prüfungsamt bei der BD Ffm, 955/1510. — **Hamburg:** Lepke, Werner, BOI, BD Hamburg, B-Büro, 947/5444. — **Hannover:** Heimlich, BS, Bm Soltau/Han, 949/850/127. — **Karlsruhe:** Hug, Josef, BI, BD Karlsruhe, Ps-Büro, 933/5005. — **Kassel:** Keil, Paul, BOI, BD Kassel, P-Büro, 957/1270. — **Köln:** Mester, BS, Bf Rheydt-Geneicken, 943/882/122. — **Mainz:** Rittthaler, BAss, Bf Alsbisheim/Pfimm, 954/859/78/53. — **München:** Behr, Markus, BOS, Bb-Schule München, 962/7563. — **Münster:** Brandenburg, Willi, t BI, Bm Münster 3, 945/397. — **Nürnberg:** Gößmann, Joseph, BOI, BD Nürnberg, Vt-Büro, 966/5857. — **Regensburg:** König, t BI, AW Weiden, 965/829/622. — **Saarbrücken:** Winkelhaus, BOR, AW Saarbrücken-Burbach, 9516/807/613. — **Stuttgart:** Roth, Praktikant, Bw Kornwestheim. — **Wuppertal:** Graß, Willi, BI, Ga Solingen-Ohligs, 946/840/138

Samideano Adam Hund, 80 Jahre alt

Wie eine ungeheure gläserne Kuppel wölbt sich der blaßblaue, wolkenlose Himmel über Deutsch-Südwest-Afrika. Ein Soldat der Schutztruppe, müde vom Dienst, schlendert einem breitwüchsigen Affenbrodbaum zu, setzt sich in den Schatten und schaut flüchtig zur Omaruvokuppe, die wie eine Insel über die gleißende Helle der unendlichen Steppe ragt. Der Soldat wendet den Blick, greift lässig zu den Zeitungen und überfliegt die Nachrichten, die vor Wochen aktuell waren. Plötzlich stutzt der Leser. Sein Gesicht verrät gespannteste Aufmerksamkeit. Was mag ihn wohl so fesseln? Eine knappe, mehr als sachlich gehaltene Nachricht ist es: „In Boulogne-sur-Mer trafen sich Esperantisten. Der Schöpfer des Esperanto, ein gewisser Dr. Zamenhof, Augenarzt aus Warschau, will mit seiner Sprache den Menschen neben der Muttersprache ein überall verwendbares Verständigungsmittel schenken.“ „Der Mann hat recht“, stößt der Soldat nach einer Weile hervor und denkt daran, was er auf seiner Reise von Deutschland nach Afrika für Sprachschwierigkeiten hatte. Er holt sein Notizbuch hervor und vermerkt unter dem 10. 11. 1905 „Esperanto-Lehrbuch kaufen“. Dann klappt er das Buch zu, wickelt es wieder sorgfältig in das schwarze Wachstuch und steckt es in seine Uniformtasche zurück.

Und dieses Notizbuch ist rund 40 Jahre später eines der wenigen persönlichen Stücke, die der ehemalige Soldat der Schutztruppe aus den Trümmern seines Hauses retten konnte, das im 2. Weltkrieg von einer Sprengbombe getroffen wurde.

Internacia Lingvo. Oni ne atendas amasiĝon interne de la fervojistoj. Sed kompare kun aliaj postlaboraj organizoj nia asocio sendube bezonas ankoraŭ kreskadon laŭ membronombro, lingva nivelo kaj aktiva agado. Tial ni alvokas niajn gekolegojn, ke en nia profitserĉanta mondo ili konservu siajn pozitivajn konceptojn pri Esperanto, nuntempe same aktualajn kiel antaŭ 15 aŭ 70 jaroj. Nepre necesas ankaŭ la lingva perfektigo. Balbutantaj Esperantistoj ne konvinkas lingvospertajn kontraŭulojn pri la relative facile lernebla Internacia Lingvo. Oni legu multe, ne nur gazetojn, sed ankaŭ literaturon. Grave estas partopreni la grupan vivon kaj viziti kongresojn, prefere tiujn de la Internacia Federacio Esperantista Fervojista (IFEFF). Esti dum unu semajno, ĉiun jaron en alia lando, inter samideanaj gekolegoj el multaj landoj sen lingvaj bariloj — kia enviinda kronumo de nia jarlaboro!

Ŝajnas, ke la vojo irita de nia asocio estas ĝusta. 10 jaroj pasis, de kiam aperis unuafoje post la milito la unua numero de nia BULTENO, fidela ĝis nun al sia principo kaj sensanĝita en sia titolkapo. Ankaŭ alia jubileo meritas esti menciata je tiu okazo: la kvinjara harmonia kunlaboro de la nuna GEFA-estraro.

W. B.

Es dauert noch eine geraume Zeit, ehe Adam Hund, der damalige Schutztruppenangehörige, sein Esperanto-Lehrbuch kaufen kann. Aber der zielbewußte Eisenbahner, der aus dem schmucken Soldaten geworden ist, weiß was er will. Im Selbststudium erwirbt er sich die nötige Sprachgrundlage, beginnt mit Sprachfreunden zu korrespondieren und leitet bereits 1912 mit großem Geschick eine Esperanto-Gruppe in Mannheim. Es ist selbstverständlich, daß sich s-ano Hund zu dem großen Kongreß in Paris anmeldet, der dann durch den Ausbruch des ersten Weltkrieges nicht durchgeführt werden kann. Aber schon 1923 ist unser Sprachfreund, der die Mitgliedsnummer 28 des Internationalen Verbandes der Eisenbahner-Esperantisten (IAEF) hat, bei dem großen, eindrucksvollen Nürnberger Kongreß dabei und hadie Freude, mit der Gattin des inzwischen verstorbenen Dr. Zamenhof Händedruck zu wechseln und Esperanto zu sprechen.

In der Folgezeit arbeitet der rührige Esperantist Hund unermüdlich und erfolgreich, besucht die UEA-Kongresse (u. a. Budapest, Paris, Köln) und hält in schwerer Zeit den Funken unter der Asche am glühen. Nach dem zweiten Weltkrieg ist der rüstige Mittschwinger eine der tragenden Säulen, auf der die neugegründete Eisenbahner-Esperantogruppe in Frankfurt ruht. Die nationalen und internationalen Kongresse der Eisenbahner-Esperantisten besucht unser bewährter Freund regelmäßig und scheut dabei keine Mühe und Opfer.

Und nun hat s-ano Hund in bemerkenswert geistiger und körperlicher Frische sein 80. Lebensjahr vollenden dürfen. Wohl einer der schönsten Geburtstagsbriefe war der Glückwunsch eines s-ano aus Budapest; unser Jubilar war als Leiter der Esperanto-Gruppe in Mainz dem Briefschreiber behilflich, als dieser, seinerzeit ein wandernder Scholar, in der fremden Stadt von einer tückischen Krankheit befallen ward und längere Zeit das Krankenbett hüten mußte.

Möge unser lieber Freund Adam Hund, dem 1960 das Insigno pro la merito vom GEA verliehen wurde, noch manches Jahr unter uns weilen; möge er weiterhin frisch an Leib und Seele uns noch lange mit seinem goldenen Humor und seiner spannenden Erzählerkunst erhalten bleiben!

Dr. Lang

Scheidende Mitarbeiter

Auch im Laufe des Jahres 1961 haben sich wieder Veränderungen im Stabe der GEFA-Mitarbeiter im Vorstand und bei den Bezirksbeauftragten ergeben. Kollege **Korth**, der erst vor einem Jahre die Redaktion des *Bultenos* übernommen hatte, mußte diese Tätigkeit wegen unvorhergesehener dienstlicher Überlastung wieder aufgeben. Es tut uns leid, einen so begabten, vielversprechenden Mitarbeiter so schnell zu verlieren. Indessen, Kollege Korth hat zugesagt, daß er auch weiterhin seine Feder in bekannt launiger Weise für Beiträge zur Verfügung stellen wird. Wir danken ihm herzlich für seine Mitarbeit. Die Nachfolge als Redakteur wird Kollege **Barnickel** antreten.

Folgende Bezirksbeauftragte mußten aus dienstlichen oder gesundheitlichen Gründen ihren Posten abgeben: Hannover **Gießner**, Köln: **Westfelling**, Stuttgart: **Kibele**. Ihnen allen sei hiermit der Dank des GEFA-Vorstands ausgesprochen für ihre teilweise viele Jahre dauernde Arbeit in ihren Bezirken, für ihre Hingabe an die Sache unserer fachlichen Vereinigung. Als Nachfolger begrüßen wir folgende Kollegen: in Hannover **Heimlich**, in Köln **Mester**, in Stuttgart **Roth**. Ihnen wünschen wir ein gutes Gelingen bei ihrer künftigen Tätigkeit.

GEFA-Vorstand

HISPANA EDZIĜFESTO

Kelkajn tagojn antaŭ nia 13a IFEF-kongreso en Barcelona mia edzino kaj mi ricevus inviton de mia korespondantino partopreni ŝian edziĝfeston en Barcelona la 16. 5. 1961. Estis por ni granda honoro kaj plezuro.

La 3an de majo ni estis invitataj al la nova hejmo de mia korespondantino por preparoli la feston kaj la ceremonion. En Hispanio oni festas en tute alia maniero la edziĝfeston ol en nia lando. La donacojn por la festo la geparencoj kaj geamikoj donas al la gefianĉoj jam 3 ĝis 4 semajnojn antaŭ la edziĝtago. Ankaŭ la famkonata „Polterabend“ (brua vespero) ne okazas tie. Nur la sinjoroj festas inter amikoj la adiaĉon. Jen la programo de la festo!

La 16. 5. ĉirkaŭ la 12a horo venis speciala aŭtomobilo por veturi mian edzinon kaj min al la preĝejo. Survoje eniris nian aŭtomobilon ankoraŭ du fraŭlinoj, kiuj ankaŭ intencis partopreni la feston. Je 12.15 horo ni estis antaŭ la preĝejo. Sinjoro kun blankaj gamboj montris al ni la vojon al la preĝejo. La geparencoj kaj geamikoj de la fianĉino havis sidlokojn en la dekstra flanko de la preĝejo. La aliaj festopartoprenantoj de la fianĉo sidis en la maldekstra flanko. La preĝejo estis ornamita per multaj

flojoj, palmoj ktp. Je la 12.45 horo venis 18 knaboj por akompani la fianĉinon al la ceremonio. Estis la horo de la preĝejo. Unue venis la fianĉo kun sia patrino. Sekvis la patrino de la fianĉino kun ŝia onklo. Tiu ĉi momento estis por la fianĉo la signo, ke nun baldaŭ venos lia fianĉino. La lastaj, kiuj iris en la preĝejon, estis la fianĉino akompanata de sia patro. Antaŭiris la 18 knaboj laŭ la takto de la orkestra muziko. Antaŭ la altaro staris du grandaj seĝoj, sur kiuj la gefianĉoj prenis lokon, dum la gepatroj ekdisidis dekstre kaj maldekstre.

Nun la pastro venis, kaj la ceremonio komenciĝis same kiel en niaj preĝejoj kun la sankta meso. Daŭris entute unu horon. Post la reciproka edziĝpromeso po tri sinjoroj de la dekstra kaj maldekstra flanko subskribis la dokumentojn. Nun la gefianĉoj estis geedzoj. La subskribo de la dokumentoj en la preĝejo en Hispanio sufiĉas, ĉar en tiu ĉi punkto la eklezio rajtas konfirmi la fakton de la edziĝa stato. Fine la novedziĝitoj iris solaj al la „Ora Madona de Mont-Serrat“ por kisi la piedojn. (Same kiel faras la vizitantoj de la Katedralo en Mont-Serrat).

Poste la geedzoj forlasis la preĝejon

por veturi per aŭtomobilo al la fotoĝrafo. La aliaj partoprenantoj de la festo veturis per aŭtomobilo al la hotelo „Colon“ apud la Katedralo. Tie okazis la festo. Unue ĉiuj gastoj ekdisidis en la granda halo de la hotelo por atendi la novajn geedzojn. Intertempe ni povis manĝi kaj trinki kion ni deziris. La orkestro de la hotelo ludis famkonatajn melodiojn. Post mallonga tempo venis la geedzoj kaj komencis la ceremonion de kisoj. Ĉiuj partoprenantoj kisis kaj gratulis la geedzojn kaj bondeziris. Post la ceremonio malfermis la geedzoj kun akompano de la muziko la „festabulon“. Estis granda festalono kun multaj numeritaj tabloj. Sur ĉiuj tabloj oni povis legi la nomojn de la personoj, kiuj sidis ĉe tablo. En la mezo de la granda tablo sidis la geedzoj, maldekstre la gepatroj de la edzino, dekstre la gepatroj de la edzo. Antaŭ la tablo staris du metrojn alta „arbokuko“.

Nun komenciĝis la manĝado kaj trinkado. La procedo daŭris ĉirkaŭ 3 horojn. Mi neniam travivis ĝis nun similan arangan. Estis tute alie ol ĉe ni. La sinsekvo de la manĝaĵoj kaj trinkaĵoj estis tiom ampleksa, ke ĉi tie ne estas loko por priskribi tion. Dum la festo oni povis manĝi kaj trinki, kion ĉiu

EL LA GRUPOJ

Nürnberg. La Zamenhofa solenaĵo unuigis la Esperantistaron de Nürnberg kaj ĉirkaŭaĵo la 16an de decembro en la festalongo de la trafikmuzeo. La omaĝo de la aŭtoro de la Internacia Lingvo estis tre inda. S-ano Gößmann, la distrikt-Komisiito, salutis la ĉeestantojn, precipe la festparolanton s-ro d-ro Kondor de la Hungara Gimnazio Kastl. Li prelegis pri „Esperanto kaj la homaj rajtoj“. La deklamartisto s-ano Alexander Starke recitis en Esperanto poemon de Goethe kaj humuraĵojn. Kvarteto de la fervoja orkestro ludis muzikaĵojn.

En apuda ĉambro la loka Esperanto-grupo Nürnberg prozatis interesan Esperantoekepozicion. La Nürnbergaj ĵurnaloj raportis tre favore.

Ankaŭ la Esperantistoj en „Luma Stonego (Lichtenfels) honoris d-ron Zamenhof la 9an de decembro. Nia deziro al la „Nova Jaro“ estu:

Dio helpu nin kaj donu
ke la revo iĝu ver':
Nia kara lingvo sonu
Ĉie, ĉie sur la ter'.

Gößmann

Köln: Dank' al la subteno de la BSW nia afero en la distrikto progresas. Per ĝia financa helpo ni povis instali malgrandan Esperanto-bibliotekon kaj aboni la gazeton „Heroldo de Esperanto“. Ankaŭ ĝi pagis por ni novajn lernlibrojn kaj diversspecajn flugfoliojn. En la pasinta jaro nia membrorato plialtiĝis je 40%. 11 personoj el nia distrikto vizitis la IFEF-kongreson en Barcelona.

La grupo Rheydt aranĝis letrevesperon komence de la jaro. Multaj salutoj el preskaŭ ĉiuj eŭropaj landoj alvenis. Eĉ argentina fervojisto transsendis saluton kaj deziris kontakton kun la grupo. Dum bela somera tago la grupanoj komune kun siaj familianoj ekskursis al la grandaj arbaroj ĉe la nederlanda limo inter Dalheim kaj Vlodrop. La 11./12. de novembro okazis Esperanto-varbekpozicio kun lumbildprelego en la stacidomo

deziris, ĉu vinon, bieron, brandon ktp. Sed dum la dancado oni rajtis trinki nur limonadon. La festo finiĝis ĉirkaŭ je la 20a horo. Ĉiuj gastoj forlasis la hotelon, kaj la juna paro sola iris al la nova hejmo. Du tagojn post la festo ili ambaŭ veturis per ŝipo al Italio por fari edziĝvojaĝon. Intertempe ili skribis al ni salutkarton de Venecio.

Günter Bartz

Rheydt. Kvankam la aranĝo estis publikigita en la oficiala bulteno de la direkcio, la nombro de la vizitintoj ne kontentigas.

Ĝojige estas, ke nun ankaŭ en Horrem apud Düren nova fervojista Esperantostudrondo estas fondita. Tie la kol. Thelen instruas la komencantojn. Niaj kolegoj el la regiono Aachen vizitis aŭtune la Trilandan Renkontigon en Liège/Belgio. Mester

Deine zweite Sprache

Unter dieser durch die Klebemarke des BSW bekannten Überschrift hat das Schweizerische Jugendschriftwerk eine zugkräftige Broschüre herausgebracht, die auch unserer Arbeit sehr dienlich ist. Der Verfasser, Arthur Baur, gibt in flüssiger und leicht verständlicher Form ein Lebensbild vom Schöpfer der Internationalen Sprache und behandelt die Geschichte der Esperanto-Bewegung. Auch ein Überblick über die Grammatik wird gegeben. Das Büchlein ist sehr zeitnah und sollte in keiner Gruppenbücherei fehlen. Es wendet sich an Interessierte vom 12. Lebensjahr ab.

(„Deine zweite Sprache“ Verfasser: Arthur Baur, 32 S. geheftet. Preis 0,65 DM. Herausgegeben vom Schweizerischen Jugendschriftenwerk Zürich, Bestell-Nr. 688. Bezug über die Limburger Vereinsdruckerei möglich.)

W. B.

Esperanto-bildkalendario

Jen presajo atendita jam delonge de la Esperantistaro: kalendario kun grandaj kolorfotoj pri tipaj svizaj regionoj kaj tekstoj en la Internacia Lingvo. Kiu volas demonstri la ĉiutagan valoron de Esperanto, pendigu la belan kalendaron interne de sia loĝejo aŭ sendu ĝin eksterlanden. Desur ĉiu kalendara folio salutas la verda stelo. La eldonkvanto por 1962 rapide elĉerpiĝis, sed por 1963 estas projektita nova kalendario. Estus dezirinde, se estonte tia kalendario regule aperu respegulante la specialan karakteron de Esperantujo.

(Esperanto-bildkalendario, 12-paĝa. Enhavas unu bildon pomonate kun kalendario kaj dorsflankaj klarigoj. Eldonejo: Karl Heinz Mischler, Franklinstr. 29, Zürich 50, P. S. Konto 57678. Prezo: ca. 4,60 GM, nur liveribla rekte de la eldonisto. W. B.

Die letzte Sondernummer des BULTENO, die über die Geschichte der deutschen Eisenbahner-Esperantisten berichtet, ist in einer erhöhten Auflage erschienen. Mehrbedarf für Werbezwecke kann beim GEFA-Sekretariat angefordert werden.

Notu bone
la novajn
redakci-indikojn
je la fino de la
BULTENO

Amuza, sed vera

La estro de kampara stacidomo en la franca departemento Seine-et-Marne starigis proceson ĉe la kompetenta tribunalo kontraŭ papago de najbaro. La lerta birdo ofte imitis tiel simile liajn fakfojn por la forveturo, ke la trajnoj akcidentiĝis antaŭ la filksita tempo kaj akcidentoj povis esti evitataj nur lastmomente. Tio kondukis al plurfojaj protestoj de la publiko ĉe la direkcio kontraŭ la staciestro. W. B.

XIV. IFEF-Kongreß in Budapest (5.-11. 5. 1962)

Zuzüglich zu den Veröffentlichungen im „Internacia Fervojisto“ bitten wir zu beachten, daß beim GEFA-Sekretariat nur Anmeldevordrucke erhältlich sind. GEFA ist an der Vermittlung von Geldbeträgen, Visen, Unterkünften usw. nicht beteiligt. Jeder Teilnehmer übernimmt selbst Anmeldung sowie vorsorgliche Vorauszahlung der Kongreßgebühren. Die Angabe der IFEF-Nr. auf dem Anmeldevordruck ist nicht erforderlich.

GEFA-Vorstand

Schriftleitung/redakcio: Wilhelm Barnickel, Frankfurt (Main), Karlstr. 4—6. Sekretariat/sekretario: Elfriede Kruse, Frankfurt (Main), Karlstr. 4—6. Vorsitz/pezidanto: Joachim Gießner, Elze/Hann., Bahnhof. Manuskriptoj estu maŝinskribitaj (nur sur unu paĝo de la folio), kaj la distanco inter la linioj estu 1½.

Druck/preso: Limburger Vereinsdruckerei, Limburg/Lahn